

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

In res je Mandle klical Boba Stonea, Bob je dobro vedel, da je napočila ura, določena za njegovo smrt, ni pa slutil, na kak način ga namerava Mandle umoriti. Sestanek sta imela »Pri treh hrastih«, na kraju, ki sta ga poznala oba. Mandle je odšel z doma najbrž pred vami, Molly, kajti slišali ste, da se nekdo plazi po grmovju.

Prilutala je. — To je bil Mandle, — je dejal Sokrates Smith. — Počakal je, da ste šli mimo, potem se je pa lotil priprav. Splezal je na drevo in legel na vejo, ki je visela nad stezo. Imel je s seboj vrvi. Na enem koncu je napravil zanko in jo hotel vreči Bobu za vrat, ko bi se ustavil pod drevesom. Z vso silo bi ga potegnil k sebi, privezal bi vrvi, skočil doli in mu trdno zvezal roke, da bi ne mogel odvezati zanke.

Molly je zadržala. — Našli smo vrvice v njegovem žepu, — je nadaljeval Sokrates, — in morda se spominjaš, Lexington, da je bil prepašen z jermenom. Prepričan sem, da ga je imel zato, da bi zvezal z njim Bobu noge. Načrt je bil dobro zasnovan. Počakal bi bil, da bi Stone izdihnil, potem bi pa spretno zabrisal vse sledove zločina in ljudje bi mislili, da se je Stone sam obesil. Mnogim ljudem in tudi inspektorju Manetu je pripovedoval o Bobovi verski maniji in z njo bi bilo lahko pojasnil njegovo tragično smrt.

Toda Bob je bil na straži. Prišel je z revolverjem v roki, pripravljen na vse. Vrv je najbrž visela doli in ga opozorila. Bob se je ozrl na drevo, zagledal je spačen obraz na veji in sprožil. Mandle je bil takoj mrtev in gotovo se niti ganil ni, kajti njegovo truplo je ohranilo ravnotežje.

Bob je vrgel vrv čez truplo in zbežal po stezi med drevjem. Saj je moral odvrtni od sebe vsak sum in napraviti vtis, da je bil on žrtev zavratnega napada. Dokazal je to povsem enostavno. Zvezal se je tako, kakor se more zvezati človek s trdim zobovjem. Ne rečeja pa hoteli, da mu je običajni košček preje med zobmi. Izpljunil ga je.

— In to je bil oni košček, ki si ga našel na njegovem zglobovju, — je vzkliknil Lexington.

Sok je prikimal. — V celotno Jetheroe ga je videl, — je nadaljeval Sokrates, — ko je prišel iz hiše pogledat, kdo je tako prestrašil Molly. Iz Grittovega pripovedovanja je Bob zvedel, da ga je Jetheroe videl. Vrnil se je ves razburjen domov in sklenil je odstraniti Jetheroea.

— Ne vem, kako ga je »Pri treh hrastih« izvolil, toda to se da lahko pojasniti. Konec te storije je vam itak znano.

— Nedvomno je blazen, — je dejala Molly, drhteč od groze.

— Ne zdi se mi, — je odgovoril Sokrates — Bob Stone je popolnoma zdrav in neverjetno premeten. Celo žal mi ga je. Nedvomno je umoril Mandlea v silobranu, dasi bi to težko dokazali.

Kaj pa krobot ki ste ga slišali v

grmovju? — je vprašala Molly.

— Saj sem vam že rekel, da je bil dobro preračunan, — je odgovoril Sokrates. — Bob ni blazen, Bob je zelo oprezen mož, tako oprezen, da je od-potoval celo v severno Anglijo, kjer si je kupil galoše, ki jih je nosil usodne noči, ko je umoril Mandleja. Na kraj zločina je pa prišel po glavni stezi in galoše naj bi samo speljale policijo na napačno sled, če bi mu bila za petami.

Frank se je strinjal s tem naziranjem. — Omogočile so mu tudi neslišno hojo, pač pa so ga najbrž ovirale na begu skozi goščo.

— Da, to je točno, — je dejal Sokrates. — Zdaj pa, Molly, pripovedujte nam kaj o okostnjaku, ki ste ga našli v kleti.

Molly je v kratkem povedala začudenim poslušalcem, kaj je videla v kleti.

— Torej v kleti, pravite? — je vprašal Sokrates zamišljeno. — Mislim sem, da najdemo okostnjak na vrhu. Zato sem hotel dati pokositi travo, da bi mogli iskati grob.

Lexington ga je začudeno pogledal. — Ti si bil prepričan, da najdeš okostnjak?

— Bil sem prepričan, da najdem ostanke človeškega trupla, — je odgovoril Sokrates, ki je hotel nadaljevati pogovor o tej zadevi v sobi, kjer je bil izvršen umor, kar je bilo razvidno iz prestreženega stropa in krvavih sledov na tleh.

— Ostanke tu, Molly, — je dejal, — z Lexom greva pogledat v klet okostnjak.

— Z vama poidem, — je dejal Frank. — Svetilko vzamem.

Molly je vstala, snela senčnik s svetilke in jo prižgala.

Sokrates je odšel z lučjo v roki naprej.

— Videti je, da sta tu dve kleti. Toda klet z odprtimi vrati bo najbrž grobnica.

Frank in Lex sta šla za njim v klet. Bila je prazna. Sokrates je postavil luč na tla in pokleknil k odprtini.

— To je res grozno, — je zašepetal. Vzel je v roko lobjanjo in pokazal na zdrobljeno kost.

— Tu jo je prebila krogla, — Razbrskal je prah in pripomnil: — To je živo apno, tam je pa vreča za apno. Nekdo, ki ni bil varen takega dela, je apno stresel iz vreče. Poglejmo, kaj je še tu zanimivega.

Počasi je stopil k svetilki in jo dvignil, toda predno sta se Lex in Frank zavedla, kaj se je zgodilo, jo je vrgel na tla. Lexington je začutil njegovo roko na svoji in odletel je daleč nazaj.

Dva plamenčka sta se zasvetila pri vratih in po kleti je zadonel strel. Videli nismo ničesar, kajti skozi vrata ni prodirala svetloba v klet. Počil je drugi strel. To pot je bil Sokrates, ki je ležal na tleh in odgovoril na strel iz teme. Ustrelil je dvakrat, začulo se je stokanje in topot nog.

— Kaj se godi? — se je začel na stopnicah Mollyn glas.

— Bežite v sobo in zaklenite za seboj vrata! — je zakričal Sokrates.

Previdno je stopil k vratom. Previdnost se mu je izplačala, kajti tisti hip mu je zažvižgala mimo glave krogla.

Kupujte „Zvezdanko“

Preiskava Nobile polarne ekspedicije

Vsi glavni udeleženci Nobile polarne ekspedicije pozvani v Rim pred preiskovalno komisijo. — Nobile upa, da bo rešil njegovo čast dr. Behounek.

Komisija, ki ima nalogo ugotoviti vzroke katastrofe Nobile polarne ekspedicije, je zelo ogorčena nad poročili o ekspediciji, ki so prišla v javnost brez njene cenzure in ki jih širijo zlasti udeleženci rešilnih ekspedicij. Italijansko javnost je zelo razburila vsebina knjige »Krasina«, ki je izšla v Parizu in je bila prevedena v mnoge evropske jezike. To knjigo z zanimanjem čita ves kulturni svet. Italijanom gre najbolj na živce poglavje, v katerem se govori o Zappiju in Mariani. Italijanska preiskovalna komisija je po dolgem razmišljanju sklenila pozvati avtorja knjige v Rim na zaslišanje. Zdi se pa, da je bil njen sklep preuranjen ali pa, da si je premislila, kajti namesto nje je pozval v Rim profesor Hoel z ledolomilca »Krasina«, ki naj bi poročal, kakšno je bilo razmerje med generalom Nobilem in člani njegove ekspedicije. Poleg Hoela je bil pozvan na zaslišanje tudi poročnik Lundborg, ki naj bi povedal, če mu je kaj znaneza o motivih, ki so usodnega dne prisilili generala Nobila, da se je rešil prvi ne glede na njegove tovariše. Lundborg je prispel v sredo v Rim in je bil v četrtek zaslišan kot prvi tujec. Zaslišali so ga glede Nobilevega vedenja, obenem je pa moral pripovedovati na zahtevo švedskega poslanstva v Rimu o zagonetni smrti švedskega učenjaka Malmgreena.

Govori se, da bo zaslišan tudi švedski kapitan Tornberg in sicer o tem, kakšno razmerje je vladalo med Nobilem in kapitanom parnika »Citta di Milano« Romagnom. Naivejša senzacija bo pa nedvomno zaslišanje ruskega letalca Čuhnovskega, ki je bil tudi pozvan pred italijansko preiskovalno komisijo, kajti italijanska vlada je odredila, naj se preiskovalna komisija točno informira o vsem, kar se je godilo v Malmgreenovi skupini in kar je videl letalec Čuhnovski. Zaslišanje Čuhnovskega bo najbrž zelo omajalo doslej trdno pozicijo Zappija. Že knjiga »Krasina« je močno omajala zaupanje v njegovo pri-

povedovanje in celo italijanski uradni krogi dvomijo, da bi bil Zappi govoril resnico. Poleg tega potrjujejo v knjigi »Krasina« navedena dejstva tudi Viglierjevi zapiski, ki so bili v Italiji prepovedani. Tudi Viglieri dolži Zappija, da je zelo grdo ravnal s svojim nesrečnim tovarišem Marianiem.

Nobile pričakuje največ od zaslišanja dr. Behouneka, ki je bil pozvan v Rim in čigar zaslišanju pripisujejo Italijani velik pomen. Preiskovalna komisija je pozvala glavne udeležence Nobile ekspedicije in rešilnih ekspedicij v Rim v trdnem prepričanju, da bo na pravilo to ugoden vtis tudi na inozemstvo.

Iz življenja Nikolaja Nikolajeviča

Vojaki bivšega praškega 28. pešpolka se spominjajo zanimive anekdote iz življenja nedavno umrlega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Ves 28. pešpolk je prišel z orkestrom vred v rusko tletništvo. Čim je veliki knez Nikolaj Nikolajevič zvedel, da je češki polk v tletilstvu, je odredil pregled in bil je zelo vesel Čehov, najbolj pa orkestra. »Fantje«, je dejal, »smorate mi kaj zaigrati. Vojaki so z veseljem porabili instrumente in zaigrali najprej rusko himno, potem pa arijo iz »Prodane neveste«. Nikolaj Nikolajevič je bil zelo zadovoljen z njimi, vendar je na pripomnil, da igrajo imenitno, da se mu pa zdi, da nekaj manjka. Češko muziko, da je slišal že večkrat in zdi se mu, da so igrali drugače. Pozval jih je, naj zaigrajo še enkrat.

Orkester je znova zaigral. »Saj sem vam dejal, da nekaj manjka,« je pripomnil Nikolaj Nikolajevič smeje. »Morda imate prav. Vaša Visokost.« je odgovoril tambor. »Res nam utegne nekaj manjkati. Naš klarinetist je ostal tam v Avstriji.« In tambor je pokazal z roko nazaj, od koder je češki polk

prispel v Rusijo. »Vidite,« je dejal Nikolaj Nikolajevič, »saj sem vam takoj rekel. Torej klarinetist vam manjka? Teka morate dobiti. Počakajte malo.« Politikal je pobočnika in mu zapovedal, naj tako pošlje letalca nad avstrijske postojanke, da vrže iz aeroplana pismo, glaseče se:

»Pri vas je ostal klarinetist 28. pešpolka. Vsi drugi godci so zdaj pri meni. Za klarinetista vam dam toliko urenih avstrijskih generalov, kolikor jih hočete. Nikolaj Nikolajevič.«

Pogreb Texa Richarda

Pogreb Rudolfa Valentina je bil presrečljiv in histeričen, kajti udeležilo se ga je mnogo žensk, ki so slavnega filmskega igralca ljubile in pretakale za njim solze. Pogreb Texa Richarda je bil pa tako impozanten, da se kaj takega Američani še ne spominjajo. V parku Madison Square Garden, ki ga je zgradil Rickard z izkupičkom od roko-borbo Jacka Dempseyja, je bila zgrajena spominska kapelica, v kateri je stala na katafalku bronasta krsta. Mimo Rickardove krste je šlo vsako uro 5000 ljudi. Krsta je stala na srebrnem katafalku, zasutem s krasnimi orhidejami in rdečimi vrtnicami. Rickardovega pogreba se je udeležilo več ljudi, nego pogreba neznanega ameriškega vojaka v Washingtonu.

Jack Dempsey je na glas zaplakal, ko je 20 nosačev prineslo krsto iz kapelice. Okrog kapelice so bili zbrani milijonarji, vojaki, delavci, ženske, деца in sploh vsi slovi ameriškega prebivalstva. Ko je orkester zaigral žalostno, so mnogi ljudje zaplakali. Žalni sprevod se je pomikal po glavni ulici med gostim šalirjem občinstva. Spremljali so jih 15 policistov.

Prestopno leto ne vpliva na zakone

Neki londonski list objavlja pogovor z uradnikom, ki je v zadnjem prestopnem letu opravil civilne poroke in prispel do zaključka, da se je lani ženilo mnogo več ljudi, nego v prejšnjih letih. Trditve, da vpliva prestopno leto na število porok, ni resnična. To je govorica, ki jo lahko statistika ovzre. Večina zakonov, ne glede na konvencionalne poroke, ki tvorijo večino vseh porok, temelji na medsebojni simpatiji in medsebojnem interesu za gotove družabne pojave, kakor so sport, ples, glasba itd. Ljubezna na prvi pogled, ki vodi zaljubljenec pred oltar, je zelo redek pojav. Gotovo pa je, da deklet, ki ljubijo fanta in se hoče poročiti, ne čaka prestopnega leta, da bi stopila pred oltar.

Tudi ženska zdravnica dr. Churchillova trdi, da prestopno leto ne vpliva na število zakonov. Na nedavnem predavanju v londonskem higienskem zavodu je izjavila, da zna deklet samo poskrbeti, da jo zasnuje fant, ki si ga je izbrala. Zdravnica je pa priznala, da to često ne vodi k srečnemu zakonu, kajti moderni moški so zelo nervozni, telesno slabi in navdušeni za ljubavne pustolovščine. Vzrok je v tem, da preveč kade in pije, radi krokaajo in da premalo spe.

Skobelni stroj

(Schöping) 300 Z komplet s predležem, 2 paracelna prmoža več ključav, ročnega orodja se boče prodajalo dne 16. t. m. ob 10. dopoldne v skladišču pri »Pigovcu« v Ljubljani potom družbe.

Slike za legitimacije

izdajale najhitreje fotograf Hugo H. Šer, Ljubljana, Sv. Petra c. 25. 89/1

Puranovo puh perje

najlepše, kilogram Din 16.—, lepo kosoje perje kg Din 14.— razpošiljam po povzetju. — Franjo Podlipnik, Novi Marof. 58

Strojepisje

večerni in dnevni tečaj za začetnike in izveščance. Učna ura 4 Dine. Kristoforovski zavod, Domo-branska cesta 7. 67

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm pretužno vest, da je naš ljubljani soprog in oče, gospod

Janko Smrkolj

uradnik drž. žel.

nenadoma preminul.

Logatec, dne 14. januarja 1929.

Zalujoči ostali: Miroslava Smrkolj, soproga, Silva in Marjanca, hčerki

INVENTURNA PRODAJA

angleških in čeških stotov za oblake, usch orsi, sahnje, porošnike, plašče itd.

pri trdki NOVAK Ljubljana
od 7. do 20. januarja
na Kongresnem trgu 15

Obiščite! Ne zamudite! Do 40% prihranite!

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja unrava „Slov. Naroda“

Kdor išče, ta naide!

Tudi srečo in blagostanje je treba iskati in nekaj za nje žrtvovati. Din 25, 50 ali 100 Din je prava malenkost napram visokim dobitkom, ki jih je mogoče zadeti.

Naše srečke drž. razredne loterije so kažipot k blagostanju.

I. žrebanje bo že dne 15. januarja

Naše srečke se dobijo v Ljubljani: Oglasni oddelek „Jutra“, Prešernova ulica 4, in ekspozitura „Jutra“ v Šiški;

v Mariboru: podružnica „Jutra“, Aleksandrova cesta 13;

v Celju: podružnica „Jutra“, Kocenova ulica 3.

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno: Fran Jezeršek. — Za upravo in insertni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.